

Sneeker Scheepvaartmuseum

Het Museum, dat gewijd is aan de oude scheepvaart in en om Friesland, dat met zooveel succes in deze zomer te Sneek is geopend, heeft een mooie aanwinst gekregen in de vorm van een „leeuw“, die jarenlang dienst gedaan heeft als roerversiering.

De leeuw schijnt afkomstig te zijn van het oude potschip, de drijvende diggelwinkel van het dorp Nijland en moet naar de stijl van het basement en de uitvoering en houtbewerking te oordeelen dateeren uit de 18e eeuw. Hij heeft dus een paar eeuwen lang aan weer en wind bloot gestaan, wat door inwendige verankering van het hout van het voetstuk dan ook duidelijk waarneembaar was. Uitwendig is het stuk door de vele beschermende verflagen, die er in de loop der jaren op uitgestreken waren, uitstekend bewaard gebleven.

Van binnen is het verrotte grenenhout verwijderd en door cement vervangen en van buiten zijn de verflagen verwijderd en door vergulding van de leeuw en groen-verven van het basement weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht.

Door de verwijdering van de verflagen zijn het grimmige uiterlijk, de spieren, verdere modelleering van het lichaam, de gekrulde manen en de thans weer vrijliggende staart in hun oude kracht opnieuw te voorschijn gekomen.

De leeuw met het basement is 31 cm hoog en 48 cm breed. Niet alleen als historisch document, doch ook als fraai en krachtig stuk beeldhouwwerk is deze leeuw voor het Friesch Scheepvaartmuseum een bijzonder mooie aanwinst.

* * *

Ieder, die in de zomer op de Friesche wateren vaart, treft zoo nu en dan nog wel dergelijke oude scheepsversieringen aan.

Vroeger hadden wij hier een bekend jacht versierd met- en genoemd naar een fraai gebeeldhouwde bever, die bij het roer opklom. Een ander tot pleziervaartuig ingericht schip vaart nog heden met een zeemeermin, die zich bevallig over het roer heeft uitgestrekt. Oude beurt- en vrachtschepen, „skûtsjes“, hebben dikwijls een zich in de borst pikkende haan, een hoorn des overvloeds of een ander ornament in de roerkop.

Nu kunnen dergelijke oude versieringen zeker nergens mooier plaats vinden dan aan de schepen zelf, maar als ze teveel door het water worden aangetast of met zilverbrons of andere moderne smeerseltjes worden bestreken of dreigen niet of zonder het schip zelf te loor te gaan, is het beter, dat ze een goed plaatsje in ons scheepvaartmuseum krijgen.

Gebeurt dat niet op tijd, dan gaan deze oude en dikwijls zeer verdienstelijke voortbrengselen van ambachts- en volkskunst verloren.

Hebt gij dus een oude roer- of andere scheepsversiering, die in dit geval verkeert, biedt het dan liever, desgewenscht tegen betaling, aan het Friesch Scheepvaart Museum te Sneek aan, waar ze gaarne zullen worden aanvaard en bewaard.

Op den duur is dit zeker de eenige manier om deze belangrijke uitingen van oude kunstvaardigheid voor verloren gaan te behoeden.

NANNE OTTEMA.

Roerleeuw

Objectnummer Ottema-Kingma Stichting: [NO 03392](#)

Objectnummer Fries Scheepvaart Museum: [FSM-J-022](#)